

Voordracht ter gelegenheid van Vorming en ontsluiting van een juridische collectie in de bibliotheek van de Rijksuniversiteit Limburg

Citation for published version (APA):

de Groot, G. R. (1986). Voordracht ter gelegenheid van Vorming en ontsluiting van een juridische collectie in de bibliotheek van de Rijksuniversiteit Limburg. *De Juridische Bibliothecaris*, 1986(2/40), 40-41.

Document status and date:

Published: 01/01/1986

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Wij zijn blij dat u Maastricht hebt gekozen als plaats om deze feestelijke lustrumbijeenkomst te houden. Juist hier in Maastricht is immers gedurende de afgelopen jaren intensief nagedacht over het doel en de opzet van een juridische bibliotheek. Toen wij in 1982 hier aan de Rijksuniversiteit Limburg een juridische faculteit wilden starten, zaten we met het probleem, dat de Rijksuniversiteit slechts een te verwaarlozen aantal juridische boeken bezat. Een hele juridische collectie moest worden opgebouwd. De bibliotheek van de universiteit heeft daartoe een aantal mensen – waaronder twee juristen – aange trokken en de juridische faculteit stelde een bibliotheekcommissie in, die tezamen met de daartoe aangewezen personeelsleden van de bibliotheek de verantwoordelijkheid voor de opbouw van de collectie en voor andere de bibliotheek rakende problemen moest dragen. Deze bibliotheekcommissie heeft in de afgelopen jaren intensief, soms zelfs zeer intensief, vergaderd.

In deze korte toespraak heeft het geen zin om een poging te doen om alle belangrijke – regelmatig terugkerende – vergaderpunten aan te stippen. Ik wil slechts bij een aantal punten nader met u stilstaan. Achtereenvolgens wil ik enkele opmerkingen maken over het aanschaffingsbeleid in het algemeen, over de problematiek van de classificatie van juridische boeken en over het bibliotheekonderwijs.

Over het aanschaffingsbeleid ten aanzien van de juridische collectie van de rijksuniversiteit heeft u in het septembernummer 1985 van de *Juridische Bibliothecaris* informatieve en boeiende beschouwingen kunnen lezen van de

hand van de heer mr Klaasse, verbonden aan de bibliotheek van onze universiteit. In nauw overleg tussen bibliotheek en juridische faculteit is een profielschets van de door ons gewenste juridische collectie geformuleerd. Deze profielschets is aangenomen door de faculteitsraad van de juridische faculteit en vormde daarna een richtlijn voor het aanschaffingsbeleid.

Het formuleren van deze profielschets was een boeiende maar toch ook moeilijke bezigheid. Het was niet zo moeilijk om een zekere *communis opinio* tot stand te brengen over de vraag hoe breed de collectie over Nederlands recht moest worden opgezet. Wij streven naar een zo compleet mogelijke collectie op het gebied van het Nederlands recht voor boeken die na 1972 zijn verschenen. Slechts ten aanzien van enkele vakgebieden (bijv. fiscaal recht) wordt selectief besteld. Naar completie wordt ook gestreefd voor de rechtsstelsels van de Nederlandse Antillen en Suriname, vanwege het feit dat deze rechtsstelsels nauw met het Nederlandse verbonden zijn.

Ten aanzien van andere landen moest een selectie worden gemaakt. Voor de rechtsstelsels van België, Frankrijk, BRD, Zwitserland, Groot Brittannië en de Verenigde Staten is besloten dat een degelijke collectie moet worden opgebouwd. Voor de Scandinavische landen, Spanje, Portugal, Italië, Oostenrijk, Ierland en Canada werd besloten om een summiere collectie te creëren die het mogelijk maakt om een globaal inzicht in het recht van deze landen te verwerven.

Met betrekking tot de Oosteuropese, Aziatische, Afrikaanse, Oceanische en Latijns-Amerikaanse landen

streeft de bibliotheek naar een kleine collectie boeken die enig inzicht geven in de juridische vragen die in deze landen spelen. In beginsel worden geen werken aangeschaft die uitsluitend betrekking hebben op het recht van één land. Voor de genoemde gebieden heeft de bibliotheekcommissie echter voor elk gebied één land aangegeven, waarvan een dusdanige collectie boeken wordt aangeschaft, dat het mogelijk is om een globaal inzicht in het recht van dit land te verwerven (voor Oost-Europa: DDR; voor Azië: Indonesië; voor Afrika: Ghana; voor Oceanië: Australië; voor Latijns-Amerika: Mexico).

Nadere details van de profielschets wil ik nu niet met u bespreken. Ik verwijs naar de opmerkingen van mr. Klaasse in de Juridische Bibliothecaris.

Bij het formuleren van onze profielschets is het ons opgevallen dat aan de meeste zusterfaculteiten zulke schetsen en een daaruit voortvloeiend bestelbeleid ontbreekt. Dit is jammer. Indien alle faculteiten zulke profielschetsen en een expliciet geformuleerd bestelbeleid zouden hebben waarmee de bibliothecarissen van die faculteiten en de desbetreffende faculteiten zelf mee akkoord zouden zijn gegaan, dan zou geprobeerd kunnen worden om tot landelijke afspraken over zwaartepunten in de collectievorming te komen. Dergelijke afspraken zouden aan de ene kant minder zinvolle overlappings van collecties kunnen voorkomen en aan de andere kant kunnen bewerkstelligen dat gesignaleerde landelijke hiaten worden opgevuld. Het is natuurlijk begrijpelijk dat aan vele faculteiten richtlijnen voor bestelbeleid ontbreken. Het is immers vaak niet eenvoudig om tot zulke afspraken te komen. Wellicht vormt echter het feit dat de financiële speelruimte van de diverse bibliotheken kleiner wordt, een aanleiding om toch een bewust beleid te formuleren. Voor zover dit inderdaad gebeurt, zou het aanbeveling verdienen om de zusterfaculteiten over het geformuleerde beleid te informeren. Een zekere basis voor overleg is dan geschapen. Het komt me trouwens voor, dat zulk overleg niet slechts dient plaats te hebben op het niveau van de bibliothecarissen, maar heel uitdrukkelijk op het niveau van facultaire bibliotheekcommissies of zelfs op het niveau van de faculteitsbesturen. Uiteraard zijn het wel de bibliothecarissen, die zulk overleg door voorbesprekingen zouden kunnen voorbereiden.

Een juridische bibliotheek heeft niet slechts een taak op het gebied van het aanschaffen van boeken, maar heeft eveneens een belangrijke taak in het toegankelijk maken van de aangeschafte publikaties voor de gebruikers. Het door een bibliotheek gehanteerde classificatiesysteem speelt daarbij een sleutelrol. Aan de Rijksuniversiteit Limburg zijn in de juridische bibliotheekcommissie vele en lange gesprekken gevoerd over de classificatieproblematiek. Wij hebben daarbij onder meer geconstateerd dat het classificeren een moeilijke en tijdrovende bezigheid is. We hebben verder vastgesteld dat vrijwel alle juridische faculteiten, respectievelijk universiteitsbibliotheken min of meer van elkaar afwijkende systemen hanteren. Dit is om verschillende redenen geen gelukkige situatie. In de eerste plaats is dit uitermate lastig voor de gebruikers van juri-

dische bibliotheken, daar zij steeds weer aan andere classificatiesystemen moeten wennen. Dit kost tijd en roept soms ook – vaak trouwens niet terecht, soms echter terecht – irritaties op. Bovendien moeten we onder ogen zien dat de uiteenlopende classificatiesystemen ook bewerkstelligen dat iedere bibliotheek elk boek in de regel weer zelfstandig, conform het eigen systeem, moet coderen. Een uniform classificatiesysteem zou bewerkstelligen dat men veel vaker zou kunnen profiteren van een reeds elders gegeven codering, zeker nu dergelijke coderingen binnenkort 'on line' opvraagbaar zijn. Een dergelijke unificatie zou derhalve veel tijd en geld sparen en bovendien gebruikers-vriendelijk zijn. Wellicht zou ook een dergelijke unificatiepoging van classificatiesystemen eerst voorbereid kunnen worden door de juridische bibliothecarissen om vervolgens getild te worden op het niveau van de juridische bibliotheekcommissies, faculteitsbesturen en – voor wat betreft juridische collecties in UB's – op het niveau van de directoraten van de UB's of de Colleges van Besturen van de universiteiten.

Ten slotte wil ik nog kort ingaan op het bibliotheekonderwijs. Aan het bibliotheekonderwijs aan de Rijksuniversiteit Limburg is in het septembernummer 1985 van de Juridische Bibliothecaris eveneens ruime aandacht besteed door mr. drs. van Laar, verbonden aan de bibliotheek van onze universiteit, en drs. Nuy, als onderwijskundige werkzaam in onze juridische faculteit. Inhoudelijk wil ik derhalve daarop niet nader ingaan. Het onderwijssysteem dat wij hier in Maastricht hanteren, trekt een zware wissel op de bibliotheek kennis (of moet ik zeggen bibliotheekvaardigheid) van onze studenten en daardoor dus op het bibliotheekonderwijs. Onze studenten krijgen weinig colleges, we geven weinig echt verplichte literatuur op, maar studenten moeten wel dagelijks juridische problemen in de bibliotheek aan de hand van de daarbeschikbare literatuur oplossen en daarover rapporteren. Vanaf het begin van de studies moeten ze ook scripties en andere schriftelijke werkstukken schrijven, waarbij zij zelf – in beginsel zelfstandig – hun weg in de juridische literatuur moeten zoeken. Als zij zeer relevante literatuur niet vinden en dus niet verwerken, kan dit met zich meebrengen dat hun werkstukken negatief worden beoordeeld. In extremo brengt zulks zelfs met zich mee dat een student die absoluut niet zijn weg in onze bibliotheek kent, zijn propedeutisch examen niet kan halen.

Ik zou uw aandacht willen vragen voor de beschouwingen die de heren Van Laar en Nuy hebben gewijd aan het juridische bibliotheekonderwijs aan onze faculteit. Naar mijn stellige overtuiging is dit onderwijs in beginsel heel goed opgezet. Maar alles kan natuurlijk beter, daarvan zijn we ons bewust. En het zou derhalve goed zijn, indien uw Groep Juridische Bibliothecarissen eens een vergelijking van het bibliotheekonderwijs aan de diverse juridische faculteiten zou initiëren. Zo'n vergelijking zou zeer zeker inspirerend en stimulerend zijn.